

hurtig retsforfølgning mindsker desuden risikoen for, at den pågældende gerningsmand - inden han mærker reaktionen på sin kriminalitet - begår ny voldskriminalitet. Endvidere kan det virke stødende for retsfølelsen, hvis gerningsmanden til en alvorlig voldsforbrydelse længe efter forbrydelsen ses i lokalmiljøet, uden at samfundet har reageret med straf. Endelig kan selve det forhold, at voldsforbrydelser af myndighederne udsondres som en kriminalitetsform, hvor en hurtig indsats er særlig nødvendig, på samme måde som strafniveauet markere en særlig afstandtagen fra samfundets side.

Retsforfølgningen i voldssager kan inddeles i tre tidsmæssige faser. Politiets efterforskning og tiltale-spørgsmålets afgørelse, domstolens behandling af sagen samt domfældtes afsoning. I det følgende redegøres for initiativer på disse tre områder med henblik på at fremskynde retsforfølgningen.

7.1.2. Politiets efterforskning

Justitsministeriet har i en cirkulæreskrivelse af 7. marts 1986 pålagt politiet og anklagemyndigheden at sikre, at behandlingen af voldssager fremskyndes mest muligt. Meget tyder på, at dette har resulteret i, at politiet er opmærksom på, at efterforskningen i voldssager bør være hurtig og effektiv, også i tilfælde, hvor gerningsmanden ikke er varetægtsfængslet.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der dog grundlag for, at der på flere områder kan ske en yderligere effektivisering af sagsbehandlingen. Justitsministeriet vil derfor bede rigsadvokaten om at iværksætte ordninger, der sikrer, at politiets efterforskning og tiltale-spørgsmålets afgørelse foregår så hurtigt som muligt.

Det skal dels ske ved en mere rationel tilrettelæggelse af efterforskningsarbejdet, således at der altid foregår en kontinuerlig efterforskning, dels ved kontrol med den anvendte efterforskningstid f.eks. gennem udarbejdelse af en statistik med hensyn til efterforskningstiden i voldssager.

Det er særlig vigtigt, at sager om grov og meningsløs vold mod sagesløse personer fremmes hurtigst muligt. I sådanne tilfælde bør sagen fremsendes til retten med anmodning om særlig hurtig berømmelse. Anklagemyndigheden vil endvidere i disse sager med fordel kunne anmode retten om forlods berømmelse, selv om sagen endnu ikke er færdigbehandlet.

Der bør således foretages en opdeling og prioritering af voldssagerne, således at de mindre grove voldssager, f.eks. sager om banale værtshusslagsmål og sager, der forventes at resultere i bøde, ikke omfattes af den hurtige ordning.

7.1.3. Domstolenes behandling af voldssager

Det er navnlig i sager om den helt meningsløse vold over for sagesløse borgere uacceptabelt, hvis retshåndhævelsen ikke sker hurtigst muligt. Sådanne sager bør have højere prioritet end mindre alvorlige voldssager, der alene forventes at resultere i bødestraf, og sager om f.eks. værtshusvold med begrænsede skadevirkninger.

Justitsministeriet vil derfor tage spørgsmålet om en effektivisering og fremskyndelse af sagsbehandlingen i voldssager op i forhold til domstolene.

Som foranstaltninger med henblik på en hurtigere sagsbehandling kan f.eks. nævnes ordninger, der sikrer, at sagen straks berammes, når retten modtager anklageskriftet fra anklagemyndigheden. Endvidere bør voldssagerne sorteres, således at de grovere voldssager kan behandles særlig hurtigt i retten.

Erfaringsmæssigt forekommer det jævnligt, at sagens behandling trækker ud, fordi forsvareren ikke på det ønskede tidspunkt kan give møde i retten. Justitsministeriet vil med Foreningen af Beskikkede Advokater drøfte mulige løsninger for de tilfælde, hvor en valgt eller beskikket forsvarer ikke kan påtage sig sagen til det ønskede tidspunkt. I den forbindelse bør det naturligvis sikres, at Danmarks forpligtelse efter Menneskerettighedskonventionen med hensyn til forsvarerbistand overholdes.

Endvidere vil Justitsministeriet søge domstolenes berømmelsesstatistik ændret med henblik på belysning af behandlingstiden i voldssager.

Indkaldelse til afsoning af en voldsdømt kan selv sagt ikke ske, førend dommen foreligger i skriftlig form. Som anført under pkt. 7.1.4. vil Justitsministeriet ændre de administrative regler for indkaldelse til afsoning, således at voldsstraffe afsones hurtigst muligt. Justitsministeriet vil i den forbindelse undersøge, om der er behov for at søge udfærdigelsen af dommene fremskyndet.

7.1.4. Afsoning af voldsstraffe

Efter de gældende regler sker tilsigelse til afsoning for personer, der er på fri fod, normalt med 3 måneders varsel, således at den dømte kan nå at indrette sine personlige, familiemæssige og økonomiske forhold på afsoningen. I visse sager kan der dog tilsiges med ned til 10 dages frist. Tilsigelsen sendes, så snart pladsforholdene giver mulighed herfor. Det vil for tiden sige gennemsnitligt godt 2 måneder efter endelig dom. Voldsdømte skal dog tilsiges forlods. Hertil kommer, at nogle personer, der dømmes for grov vold, overgår direkte fra varetægtsfængsling til afsoning.